

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2024

207/2024

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 2 §:n 1 momentti, 3 ja 4 §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 8–12 ja 14 § sekä 15 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti laissa 97/2019, 8 ja 12 § laissa 322/2022, 10 § osaksi laeissa 232/2018 ja 322/2022 sekä 14 § laeissa 322/2018 ja 382/2019, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, 2 §:ään uusi 3 ja 4 momentti sekä lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

1 §

Voimaansaattaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen liitteenä olevan kalastussäännön korvaamisesta uudella kalastussäännöllä Oslossa 22 päivänä joulukuuta 2023 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimus kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö tekee Norjan hallituksen tai tämän määräämän viranomaisen kanssa kalastussopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitetun sopimuksen kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi sekä pöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitettujen ennalta sovittujen säätelytoimenpiteiden kalastussäännössä määriteltyjen edellytysten olemassaolosta. Velvollisuudesta neuvotella saamelaiskäräjien kanssa sopimusta tehtäessä säädetään saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995).

Kalastussäännön 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuista lohenkalastuskiintiöistä ja lohenkalastuksen sallimisesta päätetään vuosittain sopimuksen 6 ja 7 artiklan mukaisesti.

Tenon kalatalousalue edustaa paikallisia kalastusoikeuden haltijoita osallistumalla sopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitettuun arviointityöhön, joka koskee lohenkalastuskiintiöitä sekä poikkeavia määräyksiä kalastussäännöstä.

3 §

Kalastussäännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Kalastussäännön 5 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on maa- ja metsätalousministeriö.

Kalastussäännön 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kalastussäännön 35 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitetuissa hankkeissa toimivaltainen viranomainen on kuitenkin maa- ja metsätalousministeriö.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydetävä lausunto Tenon kalatalousalueelta ennen kalastussäännön 40 §:ssä tarkoitettua poikkeusluvan myöntämistä opetuskalastusta tai kulttuuritapahtumia varten.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä kalastussäännön 40 §:ssä tarkoitettua poikkeusluvan hakemisen määräajasta.

4 §

Kalatautien torjunnasta vastaava viranomainen

Sopimuksen 15 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto.

5 a §

Tenon lohikantojen hoitotyöryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö sopii Norjan toimivaltaisen viranomaisen kanssa Tenon lohikantojen hoitotyöryhmän toimeksiannon sisällöstä ja nimeää viranomaisten edustajat ryhmään sekä nimeää kalastusoikeuden haltijoiden edustajat Tenon kalatalousalueen esityksestä. Tenon lohikantojen hoitotyöryhmä osallistuu sopimuksen 4 artiklassa tarkoitettua hoitosuunnitelman valmistelutyöhön sekä 6 artiklan mukaisten vuosittaisten kalastussäännöstä poikkeavien määräysten arviointiin.

6 §

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Tenon kalatalousalueen kanssa.

7 §

Saalisrekisteri

Saalisrekisteriin tallennetaan kalastussäännön 33 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi kalastajan nimi, yhteystiedot ja käytetty kalastuslupatyyppe. Saalisrekisterin tietoja käytetään sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Saalisrekisterissä olevia tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Suomen ulkopuolella oleville viranomaisille Suomea sitovien kansainvälisten kalavarojen hoitoon ja suojeluun liittyvien velvoitteiden hoitamiseksi. Tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä lisäksi luovuttaa kalastusta valvoville viranomaisille valvontaa varten sekä kalatalousviranomaisille kalavarojen hoidon suunnittelua varten. Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot

poistetaan viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen. Henkilötietojen salassa pitämisestä ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muusta henkilötietojen käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) ja tietosuojalaissa (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa.

Kalastussäännön 33 §:ssä tarkoitettua saalistietoa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on noudatettava myös sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä saalisilmoitusta koskevasta menettelystä.

8 §

Kalastuslupien myynnin järjestäminen

Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa Tenon kalatalousalue.

Kalatalousalue voi sopia kalastussäännön 7 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua venekalastuslupan, 4 kohdassa tarkoitettua rantakalastuslupan ja 5 kohdassa tarkoitettua muiden lajien kalastuslupan myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Palveluntuottajalla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta kohtuullinen palkkio, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta. Kalatalousalueen on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä palkkiosta.

Kalatalousalue tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriölle. Tilitysajankohdasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalatalousalue ja palveluntuottaja ovat velvollisia järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastuslupan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

9 §

Vakinainen asuminen Tenojoen vesistön jokilaaksoissa

Kalastussäännön 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvana pidetään henkilöä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on kalastuskautta edeltäneen kalenterivuoden viimeisenä päivänä ollut Utsjoki tai Inari ja joka on tosiasiallisesti asunut Tenojoen vesistön jokilaaksojen varressa kalastuskautta edeltävän vuoden aikana vähintään seitsemän kuukauden ajan.

10 §

Kalastuslupien hinnoittelu

Kalastussäännön 7 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut:

- 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa kalastuskaudelta;

- 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa kalastuskaudelta;
- 3) kalastussäännön 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuun lupakiintiöön kuuluva kalastusoikeuden haltijan venekalastuslupa 10 euroa kalastusvuorokaudelta ja rantakalastuslupa 5 euroa kalastusvuorokaudelta sekä muiden lajien kalastuslupa 5 euroa kalastusvuorokaudelta, kuitenkin yhteensä enintään 40 euroa kalastuskautta kohden.

Kalastussäännön 7 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettujen kalastuslupien hinta perustuu käypään hintaan, jonka määrittelemisessä otetaan huomioon vastaavatyypisten kalastuslupien markkinahinta. Hinta voidaan määrittää erisuuruiseksi lupavyöhykkeen, lupatyypin ja ajankohdan perusteella. Luvan hinta on:

- 1) venekalastuslupa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 2) rantakalastuslupa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 3) kalastuslupa Inarijoessa Matinkönkään yläpuolella ja Kietsimäjoessa veneestä ja rannalta kalastettaessa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 4) muiden lajien kalastuslupa 0–150 euroa.

Alle 18-vuotiaalle myönnetään 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu lupa maksutta.

Alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää 2 momentissa tarkoitettu lupa käypää hintaa alemmalla hinnalla tai maksutta.

Muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuva alle 18-vuotias on oikeutettu kalastussäännön 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuun lapsilupaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen kalastuslupien hinnoista.

11 §

Kalastuslupatulojen käytön perusteet

Kalastussäännön 7 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista kertyneet varat käytetään:

- 1) kalavesien hyödyntämisen perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin rajajokialueen vesialueen omistajille;
- 2) kalastuksenvalvonnasta ja lupamyynnin järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; sekä
- 3) kalakantojen seurannasta ja tutkimuksesta sekä saalisrekisterin ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa edellisen vuoden kertyneiden lupatulojen jakautumisen 1 momentissa säädettyjen käyttötarkoitusten välillä. Luvan myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho jakaa edellisenä vuonna kertyneet lupatulot 1 momentin 1 kohdan mukaisesti korvauksiin rajajokialueen vesialueiden omistajille. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät kalatalousalueelle. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena. Korvaussaatavien vanhentumiseen sovelletaan kalastuslain 85 §:ää.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen varojen käytön perusteista.

12 §

Muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden kalastusluvut

Kalastussäännön 8 §:n 1 momentin vene- ja rantakalastusluvista muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden osuus kalastusluvista on yksi kolmasosa kummastakin lupaluokasta.

Kalastussäännön 8 §:n 2 momentin muiden lajien kalastusluvista muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden osuus kalastusluvista on yksi kolmasosa kyseisestä lupaluokasta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lupien käyttö on mahdollista ainoastaan muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvan (*ulkopaikkakuntalainen*) kiinteistön omistukseen perustuvan kalastusoikeuden perusteella.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi 1 momentin mukaisista lohenkalastukseen oikeuttavista luvista. Seuraavaan kalastuslupaan oikeuttava kerroin määritetään siten, että osuusluvun 0,5 ylittävä kiinteistön osuusluku oikeuttaa ostamaan lisäksi yhden lupavuorokauden jokaista osuusluvun kuuden kokonaisyksikön suuruista lisäystä kohti.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla on kiinteistöä kohti oikeus ostaa lupavuorokausia 2 momentin mukaisesti muiden kuin lohen ja merinieriän kalastukseen oikeuttavista luvista 10 §:ssä säädetyn hinnoin ilman seuraavaan kalastuslupaan oikeuttavan kertoimen aiheuttamia rajoituksia.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista kiintiöistä varaamatta jääneet luvat voidaan siirtää ostettaviksi kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuihin matkailulupakiintiöihin, jos niitä ei ole määräaikaan mennessä varattu luvanmyyntijärjestelmästä. Vene- ja rantakalastusluvut on varattava viimeistään kalastusta edeltävän viikon perjantaina kello 15. Muiden lajien kalastukseen tarkoitettujen kalastussäännön 8 §:n 2 momentin mukaiset kalastusluvut on varattava viimeistään 15 päivänä heinäkuuta kello 15 tai, jos kyseinen päivä on lauantai tai sunnuntai, sitä edeltävänä perjantaina viimeistään kello 15.

Ulkopaikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan on lupia ostaessaan osoitettava omistussuutensa. Maanmittauslaitos toimittaa kalatalousalueelle pyydettyä ennen kalastuskauden alkua tiedot alueen kiinteistöjen omistajista, heidän kotikunnistaan sekä kalastusoikeuden määrästä kiinteistöittäin.

Mitä 4 momentissa säädetään osuusluvusta ja 7 momentissa omistussuuden osoittamisesta, sovelletaan myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen.

Kalastussäännön 8 §:n 4 momentin mukaisesta kalastuslupakiintiöstä lohenkalastukseen säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella. Kiintiöstä säädettyä on otettava huomioon niiden kalastusviikkojen määrä, joina kalastussäännön 5 §:n 2 momentin 3 kohdan ehdot täytyvät, sekä lohisaaliskiintiön suuruus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä edellä tässä pykälässä tarkoitettujen kalastuslupakiintiöiden koosta, seuraaviin kalastuslupiin oikeuttavien ker toimien suuruudesta, kalastuslupien varaamiseen liittyvistä määräajoista sekä varaamattomien kalastuslupakiintiöihin kuuluvien lupien siirtämisestä ostettaviksi matkailulupakiintiöihin, jos kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen matkailulupien määrät tai niiden käyttöalueet muuttuvat tai lupakiintiöiden tarkoituksenmukainen käyttö sitä muutoin edellyttää.

14 §

Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 216 §:ssä tarkoitettu liikenneasioiden rekisteri.

Tenon kalastusveneiden rekisteröintiin sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia tämän lain 15–17 §:ssä säädetyn poikkeuksin.

207/2024

15 §

Veneen rekisteröinti

Muulla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kiinteistöä kohti yksi vene edellyttäen, että kiinteistöön kuuluu osuus rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta tai sitä vastaava yksityinen vesialue.

Tämän lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 26.4.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Láhka

guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága nuppástuhttimis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvojit guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 2 § 1 momeanta, 3 ja 4 §, 6 § 2 momeanta, 7 § 2 ja 3 momeanta, 8—12 ja 14 §, sihke 15 § 3 momeanta, dakkárin go dain leat 7 § 2 momeanta lágas 97/2019, 8 ja 12 § lágas 322/2022, 10 § muhtin oassái lágain 232/2018 ja 322/2022 sihke 14 § lágain 322/2018 ja 382/2019, sihke
lasihuvvo 1 §:ii ođđa 2 momeanta, 2 §:ii ođđa 3 ja 4 momeanta sihke láhkii ođđa 5 a § čuovvovaččat:

1 § *Fápmuibidjan*

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša čuvvosa guolástannjuolggadusaid buhttemis ođđa guolástannjuolggadusaiguin Oslos juovlamánu 22 beaivvi 2023 dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusat leat láhkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin

Eana- ja meahccedoalloministeriija dahká Norgga ráđđehusain dahje dán mearridan eiseváldiin guolástansoahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhuvvon soahpamuša guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin sihke soahpamuša beavdegirji 5 artiikkalis dárkkuhuvvon ovddalgihtii sohppojuvvon mearrádusaid muddendoaimbajuid guolástannjuolggadusain meroštallon eavttuid leahkimis. Geatnegasvuodas šiehtadallat sámedikkiin soahpamuša dahkamis mearriduvvo sámedikkis addojuvvon lágas (974/1995).

Guolástannjuolggadusaid 4 ja 5 §:s dárkkuhuvvon luossabivddu dihtoeriin ja luossabivddu suovvamis mearriduvvo jahkásaččat soahpamuša 6 ja 7 artiikkala mielde.

Deanu guolledoalloguovlu ovddasta báikkálaš guolástanrivttiid eaiggádiid searvvadettiin soahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhan árvvoštallanbargui, mii guoská luossabivddu dihtoeriid sihke spiehkasteaddji mearrádusaid guolástannjuolggadusain.

3 §

Guolástannjuolggadusain dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi

Guolástannjuolggadusaid 5 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea eanan- ja meahccedoalloministeriija. Guolástannjuolggadusaid 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš.

Guolástannjuolggadusaid 35 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš. Namuhuvvon paragrafa 3 momeanttas dárkkuhuvvon fidnuin válddálaš eiseváldi lea goitge eanan- ja meahccedoalloministeriija.

Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš ferte bivdit cealkámuša Deanu guolledoalloguovllus ovdal guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobi miediheami oahpahusguolástusa dahje kulturdáhpáhusa várás.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusain sáhttet addojuvot njuolggadusat guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobu ohcama mearreáiggis.

4 §

Guolledávddaid dusttodeami ovddasvástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás dárkkuhuvvon válddalaš eiseváldi lea Biebmoarráigeahčču.

5 a §

Deanu guollenáliid dikšunbargojoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga válddalaš eiseváldiin Deanu luossanáliid dikšunbargojoavkku bargogohččosa sisdoalus ja nammada eiseváldi ovddasteddjiid jovkui sihke nammada guolástanrivttiid eaiggáid ovddasteddjiid Deanu guolledoalloguovllu ovdanbuktojumis. Deanu luossanáliid dikšunbargojoavku oassálastá soahpamuša 4 artihkkalis dárkkuhuvvon dikšunplána válmmaštallanbargui sihke 6 artihkkala mieláasaš jahkásaš guolástanjuolggadusain spiehkasteaddji mearrádusaid árvvoštallamii.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja váfisteapmi

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasrádiid Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáziin sihke Deanu duolludoalloguovlluin.

7 §

Sálašregisttar

Sálašregistarii vurkejuvvo guolástanjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon dieđuid lassin guollebivdi namma, oktavuotadieđut ja geavahuvvon guolástanlohpetiipa. Sálašregistara dieđut geavahuvvojit soahpamuša 13 artihkkala 2 čuoggás máinnašuvvon ulbmiliidda. Sálašregistara dieđut sáhttet čiegusindoallanjuolggadusaid easttekeahhtá luobahuvvot Suoma olggobeale eiseváldiide Suoma čadni riikkaidgaskasaš guolleriggodagaid dikšuma ja suodjaleami geatnegasvuodaid dikšuma várás. Dieđut sáhttet čiegusindoallanjuolggadusaid easttekeahhtá dasa lassin luobahuvvot guolástusa bearráigeahčči eiseváldiide bearráigeahču várás sihke guolledoalloeiseváldiide guolleriggodagaid dikšuma plánema várás. Sálašregistara sisdoalli heaggadieđut sihkkovuvvojit vida jagi geahčen dan jagi nohkamis, man áiggis olmmoš lea addán manemuš sálašalmuhusa. Heaggadieđuid čiegusin doallamis ja luobaheamis mearriduvvo eiseváldi doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999) ja eará heaggadieđuid giedáhallamis lunddolaš olbmuid suodjaleamis heaggadieđuid giedáhallamis sihke dáid dieđuid friddja johtimis ja direktiivva 95/46/EY gomiheamis addojuvvon Eurohpa parlameantta ja rádi ášahusas (EU) 2016/679 (almmolaš diehtosuodjeášahus) ja diehtosuodjelágas (1050/2018). Heaggadieđuid giedáhallamii ii goitge guoskaduvvo máinnašuvvon ášahusa 18 artihkkala 1 čuoggá a ja b vuollečuoggát.

Guolástanjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon sálašdieđuide almmuhageatnegasvuotta ferte doahttaluvvot maiddái soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga luossagoargunviidodagas. Stáhtarádi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut njuolggadusat sálašalmuhanmeannudeamis.

8 §

Guolástanlobiid vuovdima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis dárkkuhuvvon guolástanlobiid vuovdima lágideami ovddasvástádus gullá Deanu guolledoalloguvlui.

Guolledoalloguvlu sáhtta soahpat guolástanjuolggadusa 7 § 1 momaantta 3 čuoggás dárkkuhuvvon fanasguolástanlobi 4 čuoggás dárkkuhuvvon gáddeguolástanlobi ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon eará šlájaid guolástanlobi vuovdindoaimma ollašuttimis priváhta bálvalanbuvttadeaddjiin dahje oktasaš čáhceviidodaga osolašgottiin (*bálvalanbuvttadeaddji*), mii lea oktasaš čáhceviidodaga guolástanrievtti eaiggát. Soahpamuš ii sáhte gustot guolástanjuolggadusa 8 § 3 ja 4 momaanttas dárkkuhuvvon dihtoearrái guolástanlobiide.

Bálvalanbuvttadeaddji galgá leat luohtehahti ja dovdat ášši. Bálvalanbuvttadeaddjis fertejit leat dán barggu dikšuma várás tehnikalaš, ekonomalaš ja doaimmalaš máhtut. Bálvalanbuvttadeaddjis lea vuogiatvuotta oazžut barggu ollašuttimis govttolaš bálkká, man máksá lobi oasti ja mii sáhtta leat eanemustá vihtta

proseantta lobi hattis. Guolledoalloguovllu ferte dahkat čálalaš soahpamuša bálvalanbuvttadeddjiin barggu sisdoalus, lohpevássuid máksimis ja eará barggu dikšuma dáfus dárbbaslaš áššiin sihke bálkkás.

Guolledoalloguovlu máksá vuvdojuvvon guolástanlobiin čoggon lohpeboaduid eanan- ja meahccedoalloministerijai. Ruhtageavahančilgehusa ja boaduid luobaheami áigemearis mearriduvvo eanan- ja meahccedoalloministerija ášahusain.

Guolledoalloguovlu ja bálvalanbuvttadeaddji leat geatnegahtton ordnet guolásteddjiide beassama elektrovnnalaš sálašregistarii sálašalmuhangeatnegasvuoda deavdima várás. Danveardásaš geatnegasvuohta lea maid eará guolástanlobi luobaheaddji beliin soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga luossagoargunviidodagas.

9 §

Fásta ássan Deanu čázádaga johkalegiin

Guolástannjuolggadusaid 3 § 1 momentannta 1 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássin adnojuvvo olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s dárkkuhuvvon ruovttugielda lea guolástanbaji ovddit kaleandarjagi maŋemuš beaivvi leamaš Ohcejohka dahje Anár ja gii lea duodalaččat ássan Deanu čázádaga johkaleagi guoras guolástanbaji ovddit jagi áigge unnimustá čieža mánu.

10 §

Guolástanlobiid haddemeroštallan

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegotteolbmo lohpi 40 euro guolástanbajis;
- 2) báikegotteolbmo stággobivdolohpi 150 euro guolástanbajis;
- 3) guolástannjuolggadusa 8 § 3 momentanntas dárkkuhuvvon lohpedihtoearrái gullevaš guolástanrievtti hálddašeaddji fanasguolástanlohpi 10 euro guolástanjándoris ja gáddeguolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris, sihke eará šlájaid guolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris goittotge oktiibuot eanemustá 40 euro guolástanbaji vuollái.

Guolástannjuolggadusaid 7 § 3–5 čuoggás dárkkuhuvvon guolástanlobiid haddi vuodđuduvvá gustojeaddji haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii seammassullasaš guolástanlobiid márkanhaddi. Haddi sáhtta meroštallojuvvo sierrasturrosažžan lohpeavádaga, lohpetiippa ja áigemuttu vuodul. Lobi haddi lea:

- 1) fanasguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris;
- 2) gáddeguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris; ja
- 3) Anárjogas Máhtegeavgnjá bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis guolástettiin 0–150 euro guolástanjándoris.

4) eará šlájaid guolástanlohpi 0–150 euro.

Vuollel 18-jahkásažžii miedihuvvo 1 momentannta 1 ja 2 čuoggás dárkkuhuvvon lohpi nuvttá.

Vuollel 18-jahkásažžii sáhtta miedihuvvot 2 momentanntas dárkkuhuvvon lohpi gustojeaddji hatti vuolit hattiin dahje nuvttá.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin vuollel 18-jahkásaš fásta ássi lea vuoigadahtton guolástannjuolggadusa 7 § 3 momentanntas dárkkuhuvvon mánnálohpi.

Eanan- ja meahccedoalloministerijai ášahusain addojuvvojit dárkilut njuolggadusat 2 ja 4 momentanntas dárkkuhuvvon guolástanlobiid hattiin.

11 §

Guolástanlohpeboaduid geavahanákkat

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) rádjejohkaguovllu čáhceguovllu eaiggádiid buhtadusaide, mat máksojuvvojit guollečáziiguin ávkkástallama geavahasas;
- 2) guolásteami bearráigeahčus ja lohpevuodima lágideami goluide; sihke
- 3) goluide, mat šaddet guollenáliid čuovvumis ja dutkamis sihke sálašregistara bajásdoallamis ja ovdánahttimis.

Eanan- ja meahccedoalloministerijai váfista ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momentanntas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuodima lágideamis 8 § mielde ovddasvástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momentannta 1 čuoggás mielđásaš buhtadusaide rádjejohkaguovllu čáhceguovlluid eaiggádiidda. Juos čáhceguovllu eaiggádii juohkimis boahhti mearri livččii eanemustá 50 euro, ruđat eai juhkkjuvvo eaiggádii muhto dat báhčet guolledoalloguovlui. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjjalágas (688/2001) dárkkuhuvvon stáhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuvmamii guoskaduvvo guolástanlága 85 §.

Eanan- ja meahcedoalloministeriija ášahusa vuodul sáhttet mearriduvvot dárkkileappot 1 momeanttas dárkkuhuvvon ruđaid geavahanákkain.

12 §

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiid fásta ássiid guolástanrivttiid hálddašeddjiid guolástanlobit

Guolástanjuolggadusaid 8 § 1 momeantta fanas- ja gáddeguolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas goappáge lohpeuohtas.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta eará šlájaid guolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas gažaldatvuloš lohpeuohtas.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon lobiid geavahus lea vejolaš duššefal eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin ássi (*olgoáikegotti olmmoš*) guolástanvuogiatvuoda vuodul, mii vuodduuvvá giddodaga oamastussii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti eaiiggádis lea giddodaga guovdu riekti oastit ovttá lohpejándora 1 momeantta mielde luossabivdui vuoigadahtton lobiin. Čuovvovaš guolástanlohpaí vuoigadahtti gerddon meroštallojuvvo dađi lági mielde, ahte ossodatlogu 0,5 badjelmanni giddodaga ossodatlohku vuoigadahtta oastit dasa lassin ovttá lohpejándora juohke ossodatlogu guđa oppalašovttadaga sturrosaš lasáhusa nammii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti hálddašeddjiis lea giddodaga guovdu vuoigatvuohta oastit lohpejándoriid 2 momeantta mielde earáid go luosa ja vallasa guolástussii vuoigadahtti lobiin 10 §:s mearriduvvon hattiid mielde almmá čuovvovaš guolástanlohpaí vuoigadahtti gerddona dagahan ráddjehusaid.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon dihtoeriid lobit, mat leat báhcán várrekeahhtá, sáhttet sirdojuvvot oastima várás guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalohpedihtoeriide, juos dat eai leat mearreaiggi rádjái várrejuvvon lohpevuodinvuogádagas. Fanas- ja gáddeguolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá guolásteami ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15. Eará šlájaid guolástussii dárkkuhuvvon guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta mielđasaš guolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá suoidnemánu 15 beaivve diibmu 15 dahje, juos gažaldatvuloš beaivi lea lávvardat dahje sotnabeaivi, dađi ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15.

Olgobáikegotti olbmo guolástanvuogiatvuoda hálddašeddji galgá lobiid oastimis čujuhit iežas oamastanvuogiatvuoda. Eananmihtidanlágáduš doaimmaha guolledoalloguvlui bivdaga mielde ovdal guolástanbaji álgu dieđuid guovllu giddodagaid eaiiggádiin, sin ruovttuovvullineaset sihke guolástanvuogiatvuoda mearis giddodagaid mielde.

Mii 4 momeanttas mearriduvvo ossodatlogus ja 7 momeanttas oamastanossodaga čujuheamis, de dat guoskaduvvo maid olgoáikegotti olbmui, gii oamasta danveardásaš sturrosaš guolástanvuogiatvuhtii vuoigadahtti priváhta čáhceguovllu.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 4 momeantta mielđasaš guolástanlohpedihtoearis luossabivdui mearriduvvo sierra stáhtaráđi ášahusain. Dihtoeari mearrideamis ferte váldojuvvot vuhtii daid guolástanvahkuid mearri, main guolástanjuolggadusa 5 § 2 momeantta 3 čuogga evttut divvet, sihke luossasálašdihtoeari sturrodas.

Stáhtaráđi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut mearrádušat ovddabealde dán paragrafas dárkkuhuvvon guolástanlohpedihtoeriid sturrodagas, čuovvovaš guolástanlobiide vuoigadahtti gerddoniid sturrodagas, guolástanlobiid várrema mearreaiggiin sihke várrekeahtes guolástanlohpedihtoeriid lobiid sirdimis oastima várás turismalohpedihtoeriide, juos guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalobiid mearit dahje daid geavahanguovllut earáhuvvet dahje lohpedihtoeriid vuogálaš geavahus dan muđuid gáibida.

14 §

Deanu čázadaga fanasregisttar

Guolástanjuolggadusaid 38 §:s dárkkuhuvvon Deanu čázadaga fanasregisttarin lea johtolaga bálvalusain addojuvvon lága (320/2017) 216 §:s dárkkuhuvvon johtolatáššiid registtar.

Deanu guolástanfatnasiid registreremii guoskaduvvo johtolaga bálvalusain addojuvvon lánka dán lága 15–17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

15 §

Fatnasa registreren

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta orru guolástanrivtti eaiiggádis lea riekti registreret giddodaga guovdu ovttá fatnasa dainna evttuin, ahte giddodahkii gullá ossodat rádjehokaguovllu oktasaš čáhceguovllus dahje danveardásaš priváhta čáhceguovlu.

207/2024

—————
Dán lága 1 § 2 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša earáid go lánkaásaheami suorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja dán lága fápmuiboahtimis mearriduvvo stáhtaráđi ášahusain.
—————

Helssegis 26.4.2024

Dásseválldi Presideanta

Alexander Stubb

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah